

Landsbygdsdepartementet
103 33 Stockholm

Er referens
Lena Odland, Djur- och livsmedelsenheten

Vår handläggare
Rune Berglind, föreståndare FOI djuravdelning
Barbro Ekstrand-Hammarström, projektansvarig FOI
djuravdelning

Remissvar gällande Ds 2011:12 Genomförande av EU:s direktiv om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål

Sammanfattning

FOI tillstyrker merparten av förslagen och bedömningarna i promemorian. FOI är dock tveksam till förslagen i avsnitt 5.6.3 (Utvärdering av djurförsök i efterhand och avsnitt 6 (Finansiering av djurförsöksetisk prövning).

FOI har i sitt remissvar fokuserat på frågor som berör definitionen av försöksdjur, klassificering, utvärdering samt finansiering av djurförsöksetisk prövning.

FOI konstaterar att

- Det är oklart om den nya definitionen av försöksdjur omfattar sidofångst vid viss typ av infångning av fisk,
- Kravet på utvärdering innebär ytterligare arbetsuppgifter och kostnader för den som genomför försök samt att
- Avgiftsbeläggning av ansökan om djuretisk prövning kan påverka ansökningarnas omfattning, handläggningstid och komplexitet.

Allmänna synpunkter

De föreslagna förändringarna i djurskyddslagen (1988:534) medför inga större förändringar i FOIs användning av försöksdjur i forskningsverksamheten. Dock kommer förslagen om ansökningsavgift och utvärdering av djurförsök i efterhand innebära en viss ökad kostnad för FOI.

Datum
2011-08-12

Nr
FOI-2011-759

Synpunkter på vissa förslag och bedömningar

5.1.2 Försöksdjur

FOI tillstyrker förslaget i sig men vill peka på att i miljöundersökningar kan analys av föroreningshalt i bl.a. fisk ingå som en del av karteringsarbetet. Fisken fångas då vanligen med nät och de djur som fångats avlivas omedelbart när näten tas upp.

Den fisk som fångas genom bl.a. nätfiske i stora drag är slumpmässig infångning av fisk inom viss storlek som regleras genom maskstorleken i näten. En särskild art kan inte fångas in med säkerhet utan sidofångster som inte ingår i undersökningen är därför högst sannolik.

Den nya definitionen av försöksdjur föreslås omfatta djur som är avsedda att användas i djurförsök. FOI anser att det är oklart om den nya definitionen även ska anses omfatta sidofångst. Detta med hänsyn till att det i promemorian (se s. 37) anges att förslaget innebär att vilt levande djur som infångas för att användas i djurförsök, i samband med infångandet, kommer att omfattas av definitionen av försöksdjur. FOI tolkar dock förslaget på så sätt att sidofångsten inte ska anses omfattas av definitionen eftersom denna fångst inte är *avsedd* att användas i djurförsök. Det vore dock önskvärt om detta kunde tydliggöras.

5.6.1 Klassificering av djurförsök i kategorier

Fram till i dag har den sökande i sin ansökan klassificerat svårighetsgraden (tregradig skala) i det ingrepp som ska göras. Enligt vad som föreslås ska den djurförsöksetiska nämnden klassificera djurförsökets svårighetsgrad. FOI tillstyrker detta förslag i sig men vill lyfta fram följande. FOI utgår ifrån att den sökande fortsatt ska föreslå en svårighetsgrad i sin ansökan. FOI anser dock att det inte är klart hur det fiske som görs vid ovan beskrivna miljöundersökningar ska klassificeras av sökanden eller kommer att klassificeras av den djurförsöksetiska nämnden gällande svårighetsgrad beträffande lidande.

5.6.3 Utvärdering av djurförsök i efterhand

FOI är tveksamt till förslaget med hänsyn till följande. Förslaget att utvärdera djurförsök i efterhand har i och för sig stora möjligheter att utvecklas till en källa av kunskap inför kommande djurexperimentella undersökningar inom forskningen. Emellertid kan kravet på utvärdering leda till strömlinjeformning av djurförsöksmodeller (redan utvärderade) och ovilja att utveckla nya oprövade metoder. Orsaken kan vara att nya metoder med all sannolikhet kommer att innebära krav på utvärdering och därmed en extra arbetsuppgift och kostnad för den sökande. Kostnaden för den sökande att sammanställa en utvärderingsrapport kan inte anses vara en marginell andel av given budget för hela projektet. Om förslaget genomförs är det önskvärt att de forskningsfinansiärer som ger medel till

Datum
2011-08-12

Nr
FOI-2011-759

avancerad forskning där djurförsök ingår sätter upp riktlinjer för finansiering av utvärderingar.

6 Finansiering av djurförsöksetisk prövning m.m.

FOI är tveksam till förslaget med hänsyn till följande. Avgiftsbeläggning av djurförsöksetisk prövning är ett medel för att göra verksamheten självbärande. Emellertid kan denna metod medföra att de inkomna ansökningarna blir mer omfattande för att därmed spara in pengar hos den som söker tillstånd för att genomföra djurförsök. Komplicerade ansökningar kommer att kräva mer resurser att handlägga. De beslut som tas kommer med all sannolikhet att vara mer komplicerade. Den föreslagna handläggningstiden på 40 dagar kommer därmed med största sannolikhet inte att kunna hållas.

Detta remissvar har beslutats av undertecknad t.f. generaldirektör Susanne Moberg efter föredragning av Barbro Ekstrand-Hammarström, förste forskningsingenjör. Kirsten Glansberg, jurist, har medverkat i framtagandet av remissvaret.

För FOI,

Susanne Moberg

Barbro Ekstrand-
Hammarström